



KATEDRA ČESKÉHO JAZYKA A LITERATURY
Posudek diplomové práce

Autor: Kovrzková Marie

Studijní obor: Jazyková a literární kultura

Název práce (česky/anglicky): Zpracování dystopické budoucnosti fiktivními médii v literatuře

Vedoucí práce: Mgr. Jiří Jelínek, Ph.D.

Oponent práce: Mgr. Jan Bílek, Ph.D.

Hodnoticí kritéria	Hodnocení
Soulad názvu práce s obsahem, cílem, anotací, obsahem a závěrem	A
Teoretická podkladová koncepce, metodika/metodologie, terminologie	A
Schopnost analýzy excerpovaného materiálu/předmětu výzkumu a následné syntézy, interpretace a argumentace	B
Sekundární literatura, tvůrčí aplikace, schopnost kritického komentáře	A
Struktura práce (výstavba textu, adekvátnost použitých stylistických prostředků), dodržení ortografické a gramatické normy, bibliografický a poznámkový aparát, jednotný způsob citací	B

Pozn.: Pro hodnocení se používá zavedené vysokoškolské klasifikace, tedy: A,B,C,D,E,F.

Pokud diplomant obdrží v jednom (nebo více) z kritérií hodnocení F, pak je celá BP/DP považována za nedostatečnou.

Vyjádření oponenta práce k antiplagiátorské kontrole: Celková podobnost: málo přes 8 %, systém podchytil zejména řádně poznámkované citace a parafráze, některé bibliografické údaje a ukázky v příloze.

Hodnocení práce – návrh klasifikačního stupně:

Náměty pro obhajobu (formou otázek):

1. Skutečně je možno konstatovat, že zombie je invazní druh, jak uvádíte na s. 51?
2. Vyložit, jak myslíte větu - „Ostatní autoři nářečí nevyužili i přes to, že také charakterizovali postavy pomocí zvolené slovní zásoby.“ - vzhledem k překladu oněch děl z cizího jazyka.
3. Tvrdíte, že stávající literárněvědné poznatky k Vašemu tématu jsou zastaralé, nicméně v práci nepracujete se Slovníkem novější literární teorie nebo s Encyklopedií literárních žánrů. Podívejte se do nich a zaujměte stanovisko.

Další poznámky k práci, kritické připomínky:

Autorka si na základě zájmu vybrala téma své bakalářské práce z oblasti krásné literatury, v níže komparovala fiktivní média a egodokumenty a jejich pojetí zkázy světa. Využila díla jak české - Karel Čapek (Válka s mloky, 1935), tak světové - Max Brooks (Světová válka Z, 2006) a Ami Kaufmanová a Jay Kristoff (Illuminae, 2015) literatury. Publicistický styl v umělecké literatuře porovnála také s texty z reálných médií. „Romány jsou zkoumány za účelem rozpoznání persvazivní funkce publicistického žánru a popsání autentizačních prvků.“ Vedlejším cílem bylo poznání proměny dystopického žánru. Sedmdesát stran rozvrhla na část teoretickou o metodologii, terminologii, žánru antiutopie a dystopie, publicistickém stylu a jeho persvazivní funkci a útvech (cca patnáct stran), výzkumné a analytické jádro práce (třicet pět stran) a část projektovou (čtyři strany). Další strany tvoří obligátní úvod (s vyjádřením cíle, se strukturací tématu, určením metod a sekundární literatury, ale bez jejího hodnocení; též bez přímého vyjádření osobní motivace), závěr, bibliografie (primární, sekundární). Následují obsáhlé přílohy (strany 70-94).

Rozvržením a obsahovým pojetím přehledných subkapitol teoretické části se autorka snažila vytvořit základnu pro část analytickou. S uplatněním materie se pak ve výkladu ojedinele předběhla („Zpráva, článek, sloupek a fejeton /nebo texty některými znaky jim podobné/ se objevují ve Válce s mloky. Světová válka Z vypráví osud lidstva pouze pomocí rozhovorů. Illuminae je po formální stránce nejvíce specifická. Ačkoliv se tomu věnuji podrobněji v praktické části, je nutné dodat, že v tomto díle nacházíme spíše egodokumenty a šedou literaturu než útvary publicistického stylu.“ S. 22.) Tři samostatné analýzy uvedených literárních děl představují autory a podávají rozbor od tématu, přes žánr a



kompozici po jazykové prostředky, pochopitelně s důrazem vzhledem k vymezenému cíli práce. Při volbě daných děl by bylo vhodné obeznámení se autorky s translatoologií. V komparaci titulů se pak už někdy informace opakují. Následuje porovnávání vybraných fiktivních publicistických částí děl a aktuálních publicistických útvarů v reálných médiích, této části chybí shrnutí. V příliš stručném závěru autorka možná vzhledem k úzkému vzorku příliš generalizuje.

Autorka ojediněle neužívá literárněvědnou terminologii (např. pojem děj, s. 28-29). A někde se dopouští nepřesnosti spíše nešikovnou formulací, než obsahově (např. „románová trilogie Hordubal“, s. 28; „hromadná práce“, s. 33). Obdobně se to stane, domnívám se, v překladu (např. „sedící předseda sboru náčelníků“, s. 35). Dále „stylových funkčních stylů“ (s. 52). Chybné však určitě je vřazení Staročechů a Mladočechů do období meziválečné CSR (s. 53), určení konotace na konkrétně druhou světovou válku z názvu díla (s. 54)

Odborný text aparátem i stylem zvládla dost dobře, nadbytečné se zdá někdy odkazování (např. v textu o článku „Čechové a kol. /2008, s. 225/“ a „/Čechová a kol., 2008, s. 224–225, 269/“, s. 24), jist si nejsem např. odkazem Martinová „(in Kamiš a kol. 1985, s. 19)“, s. 25 a 68. Autorka v textu uvádí (s. 41), že užívala první české vydání titulu *Illuminae*, v seznamu je uvedeno vydání druhé. V seznamu není dodržena jednota v uvádění místa vydání a schází titul od Petra Vernera užitý v příloze (s. XXI). Někde bych považoval za nadbytečné užití formy citátu při vcelku běžné informaci (např. o studiu Karla Čapka, s. 27).

Autorce někdy uniká sdělnost, funkčnost, promyšlenost vyjádření v písemném projevu, např.: „Pan Povondra chce svému zaměstnavateli sloužit co nejlépe s vidinou spropitného, a proto kapitána k Bondymu pouští.“ (s. 9), nesprávně užívá slovo „nejapně“ (s. 30), „analýze těchto prvků se budu věnovat během podkapitoly“ (s. 36), „záběr znalostí ve světovém“ – o světovém (s. 40), slovo „rozkol“ (s. 48), „pak až“ – až pak (s. 51).

Autorka občas chybuje v oblasti jazyka, např. „sítil v průběhu posledních dvě stě let“ (s. 18), „je přesně řečeno co se stalo“ (s. 20), „V románu se objevují pouze dvě postavy, které nesou rysy skutečných lidských bytostí neposkvrněné satirou, a to“ (s. 29), „Tím se označuje zjednodušená angličtina bez zastaralé gramatiky a omezenou slovní zásobou“ (s. 33), včetně nedotažených korektur „jako v *Illuminae* či ve *Válce s mloky* se i ve *Světové válce Z* jsou zmíněny“ (s. 40). Dále obdobně: „avšak vůči mlokům nikoliv lidem“ (s. 49), „Typy společností, které se objevují v antiutopiích a dystopiích rozebírám“ (s. 49), „Řada jevů, které jsou na předchozích stránkách popsány, můžeme zahrnout“ (s. 53), „Mohu zapomenutí flashdisk“ (s. 62).

Autorka materií promyslela, přináší samostatné původní reflexe, analýzy, shrnutí. Předložená vysokoškolská kvalifikační práce dobře naplnila svůj cíl a prokázala autorčiny schopnosti ve studovaném oboru; práce určitě patří k jejich lepší části. Zároveň ukázala potřebu dalšího sebevzdělávání a kultivace v jazyce i reáliích. Škoda výše uvedených nedotažeností. Vybrané kapitoly by po úpravách bylo možno publikovat.

Datum a podpis oponenta práce:

11. 5. 2024

Jan Bílek